

РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ-МЕНЕДЖЕРІВ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Іваненко В. С.

здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» Миколаївського національного аграрного університету

У доповіді автор обґрунтовує актуальність та важливість розвитку управлінських компетенцій у майбутніх педагогів. Розглядається розгорнутий аналіз підготовки майбутніх педагог-менеджерів на прикладі Миколаївського національного університету. На основі теоретичних досліджень виявлено особливості розробки програм з менеджменту в освіті. Автор досліджував особливості формування управлінської компетенції майбутніх педагогів, необхідні аспекти розвитку управлінської компетенції педагогів у контексті трансформаційних процесів в освіті України.

Ключові слова: управлінські компетенції, викладачі-менеджери, освіта, Україна.

Для активної інтеграції України у світовий освітній простір необхідна принципово нова стратегія удосконалення підготовки педагогічних кадрів та їхня орієнтація на управлінську діяльність. Це зумовлено прогнозуванням, організацією, контролем і регулюванням педагогічного процесу [1]. Управління в освіті є універсальним засобом забезпечення його послідовності, цілеспрямованості, гнучкості та ефективності.

Концепція розвитку педагогічної освіти в Україні повинна мати стратегію впровадження нових технологій навчання, які сприяють швидкій адаптації до нових потреб суспільства та ринку праці. Головна мета стратегії - необхідність професійної підготовки фахівців з урахуванням потреб економіки.

Сучасні вимоги ринку праці вимагають від освіти нових спеціальностей, які будуть відповідати сучасним запитам суспільства. Законодавство України визначає – педагогом є особа, яка має педагогічну або спеціальну освіту. Він безпосередньо працює з молоддю [2].

Діяльність педагога пов'язана з переосмисленням планування й управління освітнім процесом. Він повинен виступати не лише як викладач, а й як інструктор (управлінець). Він організує та поводить індивідуальні заняття, відповідає за групову роботу здобувачів освіти; розробляє, узгоджує методи навчання (управлінські освітні дії); оцінює хід та результати виконання навчальної роботи.

Викладач-управлінець вмiє надати молодi адресну допомогу, не позбавляючи її від проблемної ситуації. Навпаки, він допомагає їй подолати [3]. Викладач-менеджер має володіє технологіями управління: педагогічний аналіз, уміння проектувати цілі, планувати, організовувати, коригувати та аналізувати результати. Він має бути і просто помічником.

Викладач-менеджер може бути одним з засновником освітньої установи. Законодавство України не заперечує відкриттю нових освітніх приватних закладів. Зрозуміло, для цього їм потрібні додаткові знання [4]: маркетинг, менеджмент освіти, фінанси, менеджмент тощо.

Підвищенні вимоги суспільства до системи освіти в цілому зумовлюють актуальність проблем підготовки майбутнього педагога-менеджера до управлінської діяльності. Менеджеру-педагогу необхідне пошук шляхів його подальшого вдосконалення, яке відбувається через початкову освіту.

Вивчення готовності до управлінських компетенцій майбутніх викладачів відбувалося через теоретичний аналіз поняття «управлінська компетентність викладача», аналіз освітніх програм підготовки магістрів, майбутніх менеджерів освітньої галузі, на прикладі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів

спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)» Миколаївського національного аграрного університету, аналіз готовності випускників педагогів до реалізації управлінських компетенцій в майбутньому.

Сучасному педагогу необхідні професійні компетенції [5], такі як: психологія, педагогіка, теорія та методика навчання і виховання здобувачів освіти, але важливі і компетентності з управлінської діяльності. Від управлінських компетенцій залежить успіх ефективної взаємодії, принципів управління, регулювання стосунків у колективі, коригування, аналіз своєї діяльності з питань управління колективом та здобувачами освіти.

Отже, сучасні умови розвитку характеризуються усвідомленням високого значення не просто людського ресурсу, а ефективно діючої людини для планування та здійснення соціальних змін. Освіта в сучасних умовах, змушена відповідати викликам часу, добитися цього можливо лише за умови високої компетентності педагогічного колективу. Одну з ключових ролей у цьому питанні будуть відігравати управлінські компетентності педагога-менеджера.

Джерела інформації

1. Kurepin V., Kuznetsova I. Communicative competence as a component of the professional training of a modern teacher of a vocational (vocation-technical) education institution // *Język i kultura ukraińska we współczesnej humanistycznej przestrzeni czasowej: aspekty komunikacji międzyjęzykowej i kształtowanie kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty* : zbiór materiałów międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji internetowej 21 lutego 2024 r. = *Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі: аспекти міжмовної комунікації та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця* : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Ломжа – Ірпінь, 21 лютого 2024 р.). Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. Ірпінь : Державний податковий університет ;

Ломжа : MANS w Łomży, 2024. С. 220-231.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17422>.

2. Batsurovska I. V., Kurepin V. M. Modern features of the functioning of the education system during martial law // Learning and Teaching: After War and in Peacetime : materials of the II international scientific and practical conference, Kharkiv, Ukraine, November 10, 2023 / H.S. Frying pans of the Kharkiv National Pedagogical University; ed. I. Kostikova. Kharkiv, 2023. P. 21-23.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15843>.

3. Lotareva D., Didnyak A. Innovative tools of modern learning: using master classes and training in the educational process for achieving communicative competences // Język i kultura ukraińska we współczesnej humanistycznej przestrzeni czasowej: aspekty komunikacji międzyjęzykowej i kształtowanie kompetencji komunikacyjnych współczesnego specjalisty : zbiór materiałów międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji internetowej 21 lutego 2024 r. = Українська мова та культура в сучасному гуманітарному часопросторі: аспекти міжмовної комунікації та формування комунікативної компетентності сучасного фахівця : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Ломжа – Ірпінь, 21 лютого 2024 р.). Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. Ірпінь : Державний податковий університет ; Ломжа : MANS w Łomży, 2024. С. 242-251.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17424>.

4. Бацуровська І. В., Курепін В. М. Використання цифрових технологій у спеціальній та інклюзивній освіті: теоретичні основи та практичні підходи в професійній підготовці фахівців. Development trends in special and inclusive education in the context of the European dimension: theory and practice : scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. С. 22-44. DOI:<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-457-3-2>.

5. Batsurovska I., Kurepin V. The Impact of the War in Ukraine on the Study Results at an Agricultural University // Tréma. 2023. № 60. URL: <http://journals.openedition.org/trema/8478>.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/15314>.